

A részletes kurzusleírás, kurzusprogram
--

Tanszék: **Nyelvtudományi Tanszék**. Titkárság: **D222, 72/503-600/4335, nytadmin@btk.pte.hu**

A tanár neve: **Viszket Anita**

A kurzus címe: **Ember és számítógép**

A kurzus órarendi adatai: **2006-2007-2 szemeszter, csütörtök 18:00-19:30, A547.**

Konkrét alkalmak: febr. 15., márc. 8., ápr. 12., máj. 3.

A kurzus kódjai és kredit számjai:

szak / képzés	kód	kredit ¹
Magyar nyelv- és irodalom alapozó és törzsképzés (Kód: MAGTALB1)	MALB030201	4

Szabálytípusok	Szabályok
Feladata a szakképzés céljainak megvalósításában	A kurzuson azt járjuk körbe, hogy elképzelhető-e a természetes nyelvi kommunikáció a számítógéppel, és hogy mik ennek az akadályai. Foglalkozunk a természetes nyelv gépi elemzésével, az adatbázisstruktúrákkal, lekérdezési lehetőségekkel, valamint a két ismeretkör alapján a számítógépes nyelvészeti kutatások problémáival.
Felvételének előzetes feltétele (amennyiben van)	számítógépes felhasználói alapismeretek
Elvégzéshez szükséges tanulmányi munka mennyisége	4 alkalommal heti 90 perces kontaktóra, a szorgalmi időszakban házi feladat.
Elvégzéshez szükséges tanulmányi munka típusa	Aktív órai munka, házi feladat-írás, zárthelyi
Részvétel követelményei	Nincsenek, bárki részt vehet a kurzuson, ha a többiek munkáját nem zavarja. Ha a létszámhoz képest székhiány van a teremben, a kurzust hivatalosan felvevőké az elsőbbség.
A távolmaradás igazolásának módja	Nem kell igazolás. Az esetleges számonkérés pótlási lehetőségének megszerzéséhez a távollét ELŐZETES bejelentése kell (igazolás akkor sem).
A távolmaradás pótlása	A megadott határidőre a Coospace-n keresztül beadott 2-3 oldalas esszé, az érintett alkalommal elhangzottak összefoglalásáról.
Félévközi ellenőrzés(ek) (amennyiben van) típusa	Házi feladatok, illetve esetleg ismétlőkérdések az órák elején, ha van rá igény.
Félévközi ellenőrzés(ek) témaköre(i) és időpontja(i)	Az órán elhangzott anyag, az óra időpontjában.
Félév végi számonkérés típusa	Zárthelyi, illetve egyszeri alkalom a javításra.
Vizsga jellege, időpontja	2007. máj. 3. zárthelyi vizsga, az óra időpontjában.
A kurzus értékelésének módja	A kurzuson minden teljesítménnyel pontokat lehet szerezni. A pontgyűjtés szabályait, a ponthatárokat és a jegyeket lásd a következő oldalakon.
A kurzus következő meghirdetésének időpontja	2007-2008 tavaszi félév.

¹ Egy kredit 1800 perc (30 óra) munkáért jár, ami a kontaktóra és az otthoni munka összege.

A részletes kurzusleírás, kurzusprogram**A KURZUS BEMUTATÁSA****A kurzus felépítése**

- Első alkalom: a kurzus tematikájának ismertetése, a teljesítési feltételek megbeszélése, a jelentkezések véglegesítése. Bevezetés a számítógéppel való kommunikáció világába. Osztályozások.
- A másodiktól a negyedik alkalomig szemináriumi formában (vagyis a hallgatók aktív részvételére számítva) megbeszéljük a tematikában feltüntetett témákat. Az órák elején ismétlőkérdések várhatóak az előző alkalom témáira vonatkozóan, amelyekre adott válaszokból max. 15 pontot lehet összegyűjteni a félév során. Minden órához tartozik házi feladat, aminek a beadási határideje a Coospace-ben megtalálható (ide kell a házi feladatot is feltölteni)
- A vizsgaidőszakban lesz a félév végi zárthelyi. Max. 30 pontot lehet vele összeszedni. Aki 10 pontnál kevesebbet szerez a félév végi zárthelyin, elégtelent kap. A zárthelyit még aznap délutánra kijavítom.
- Akinek esetleg nem sikerül a zárthelyi, azzal külön egyeztetünk egy javítási időpontot.

A teljesítés feltétele

- Ismétlőpontok: max. 15 pont.
- Házi feladatokból max. 30 pont gyűjthető.
- Félév végi zh: min. 10, max. 30 pont (10 pont alatti teljesítés automatikusan elégtelent jelent).
- Referátumokat, egyéb feladatokat lehet vállalni plusz pontokért.

A teljesítés megkezdése

- A félév végi zárthelyi beadása vagy egy referátum elvállalása

Katalógus

- Írók katalógust, de (tudtommal) nincs következménye az órákról való távolmaradásnak. Aki akarja, feltöltheti a Coospace-be az óráról készített jegyzeteit, és azt kijavítva visszatöltöm neki.

Ponthatárok:

- 50 ponttól: jeles
- 40 ponttól: jó
- 30 ponttól: közepes
- 20 ponttól: elégséges
- 10 pont alatti félév végi zárthelyi: elégtelen
- Az elégtelent nem írom be azonnal, hanem egyszeri alkalommal lehet elégségesért vizsgázni. Nem számít utóvizsgának (mivel a kurzuson gyakorlati jegy kapható, ezért nem lesz utóvizsga időpont).

A pontok kiszámítása:

- 10 pont alatti félév végi zh esetében nem számolgom a pontokat, hanem automatikusan elégtelen, amit szóbeli vizsgán lehet javítani
- 10 pont fölötti félév végi zh esetében: kétféle módon lehetséges (amelyik a hallgatónak kedvezőbb):
 - 2* a félév végi zh-n megszerzett pont + ismétlőkérdések pontjai
 - házi feladat pontok + a félév végi zh-n megszerzett pont + ismétlőkérdések pontjai

A kurzus virtuális színtere a Coospace-ben:

- <http://coospace.tr.pte.hu>,
- belépés: ETR-es EHA-val (felhasználói név) és az ahhoz tartozó jelszóval
- a színtér címe: azonos a kurzus címével

A részletes kurzusleírást illetve kurzusprogramot (a Tanrend mellékleteként) a szorgalmi időszakot megelőző két héttel az Interneten közé kell tenni vagy/és a hallgató órafelvételi szándékának jelzésekor a hallgató számára át kell adni. Ettől a szemeszter folyamán eltérni nem lehet. A kurzusleírást illetve kurzusprogramot a tanszéken meg kell őrizni.

A részletes kurzusleírás, kurzusprogram
--

A kurzus részletes (hetekre lebontott) tematikája

Hetek száma	Téma
1. febr. 15.	Papírmunka, ismerkedés, teljesítés feltételeinek ismertetése. Első, bevezető, témafelvető kérdéskör: natív és webes programok. Statikus és dinamikus weboldalak. Lehetőségek az adatok tárolására.
2. márc. 8.	Helyesírás-ellenőrzés számítógéppel
3. ápr. 12.	Intelligens keresés számítógéppel
4. máj. 3.	Fordítóprogramok
5. máj. 24. 10:00	Félév végi zárhelyi és 15:00-16:00-ig jegybeírás a D224-ben [az időpont csak javaslat, még változtathatunk rajta!]
6. külön egyeztetve	Esetleges javítóvizsga

A követelmények teljesítéséhez szükséges kötelező és ajánlott olvasmányok listája és elérhetősége:**Kötelező irodalom:**

Prószéky Gábor – Kis Balázs (1999): Számítógéppel – emberi nyelven. Intelligens szövegkezelés számítógéppel. Bicske, Szak Kiadó. Megtalálható: Nyelvészeti Szakkönyvtár, D229, helyben olvasható

Prószéky Gábor 2000. A magyar morfológia számítógépes kezelése. In: Kiefer Ferenc (szerk.) *Alaktan (Strukturális magyar nyelvtan 3)*, 1024–1065. Budapest: Akadémiai Kiadó. Megtalálható: Nyelvészeti Szakkönyvtár

Ajánlott irodalom:

Hausser, Roland (1999): *Foundations of Computational Linguistics. Man-Machine Communication in Natural Language*. Springer. Megtalálható: Nyelvészeti Szakkönyvtár, D229, helyben olvasható

Kiss G. Gábor: Magyar helyesírás ellenőrző programok ellenőrzése és összehasonlítása, IN: Könyv Papp Ferencnek (szerk. Hunyadi-Lengyel-Klaudy-Székely), Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1991.

Kruzlicz Ferenc, A számítógépes helyesírás-ellenőrzés és annak jövője, IN: *Studia Oeconomica jubileumi tanulmánykötet*, Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, Pécs, 1995.

Mitkov, Ruslan (2003): *The Oxford Handbook of Computational Linguistics*, Oxford University Press, New York/Oxford. Megtalálható: Nyelvészeti Szakkönyvtár, D229, helyben olvasható

Prószéky Gábor: A nyelvtechnológiai eszközök ismeretének hiánya és a nyelvművelés. Megtalálható: feltöltve a kurzus színteréhez

Szószyablya: nyílt morfológiai elemző: <http://mokk.bme.hu/projektek/szoszablya>

.....
a tanár aláírása

.....
a tanszékvezető aláírása

<p><i>A részletes kurzusleírást illetve kurzusprogramot (a Tanrend mellékleteként) a szorgalmi időszakot megelőző két héttel az Interneten közé kell tenni vagy/és a hallgató órafelvételi szándékának jelzésekor a hallgató számára át kell adni. Ettől a szemeszter folyamán eltérni nem lehet. A kurzusleírást illetve kurzusprogramot a tanszéken meg kell őrizni.</i></p>
